

УКРАЇНА НА КАРТАХ (МАПАХ) УПРОДОВЖ ІСТОРІЇ

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ:

ЗНАЮ:

- як описати і показати на карті: кордони та столиці: Київської держави, Королівства Руського (Галицько-Волинської держави), Козацької республіки / Війська Запорозького / Гетьманщини, сучасної України;
- Територіальні межі (кордони) Київської держави, Королівства Руського (Галицько-Волинської держави), Козацької республіки / Війська Запорозького / Гетьманщини та їх зміни.

РОЗУМІЮ:

- – поняття «історична карта», «державний кордон»;
- – як історики визначають: а) територіальні межі (кордони) Київської держави, Королівства Руського (Галицько-Волинської держави), Козацької республіки / Війська Запорозького / Гетьманщини; б) історико-географічних регіонів України; в) межі населених пунктів (міст, селищ і сіл);
- – як читати історичну карту за її легендою.

УМІЮ:

- – скласти розповідь за історичною картою

АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

1. ГРА «ТАК ЧИ НІ» (АБО ГРАФІЧНИЙ ДИКТАНТ «+» ЧИ «-» З ВЗАЄМОПЕРЕВІРКОЮ У ПАРАХ)

- 1) Простір — протяжність, на якій розташовані об'єкти. +
- 2) Зменшене зображення поверхні Землі або її частини називається глобусом. -
- 3) Атлас — збірка карт. +
- 4) Усі карти поділяються на політичні, географічні, історичні, економічні, синоптичні тощо. +
- 5) До географічних об'єктів відносять ліси, степи, річки, озери, моря. +
- 6) До історичних об'єктів відносять види ґрунтів, зміни погоди, шляхи міграції тварин. -
- 7) На історичних картах історичні об'єкти межують поряд з географічними об'єктами. +
- 8) Легенда карти — умовні позначки, за допомогою яких можна прочитати історичну карту. +

АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

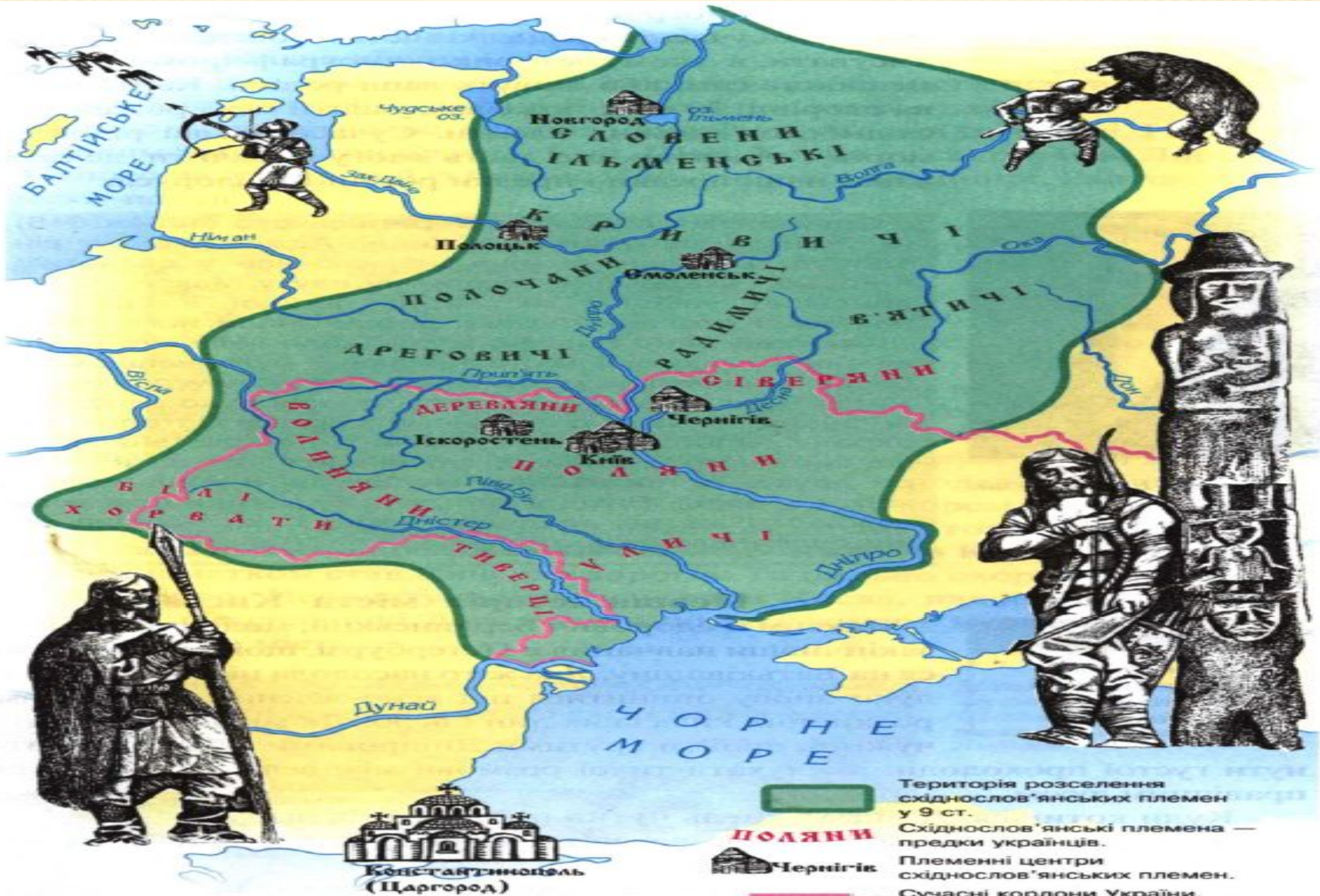
2. ДОПОВНИ РЕЧЕННЯ.

- 9) Рух племен або військ позначають ...
- 10) Міста позначають ...
- 11) Кордони, межі держав або областей позначають...

- 12) Місця визначних битв позначають ...

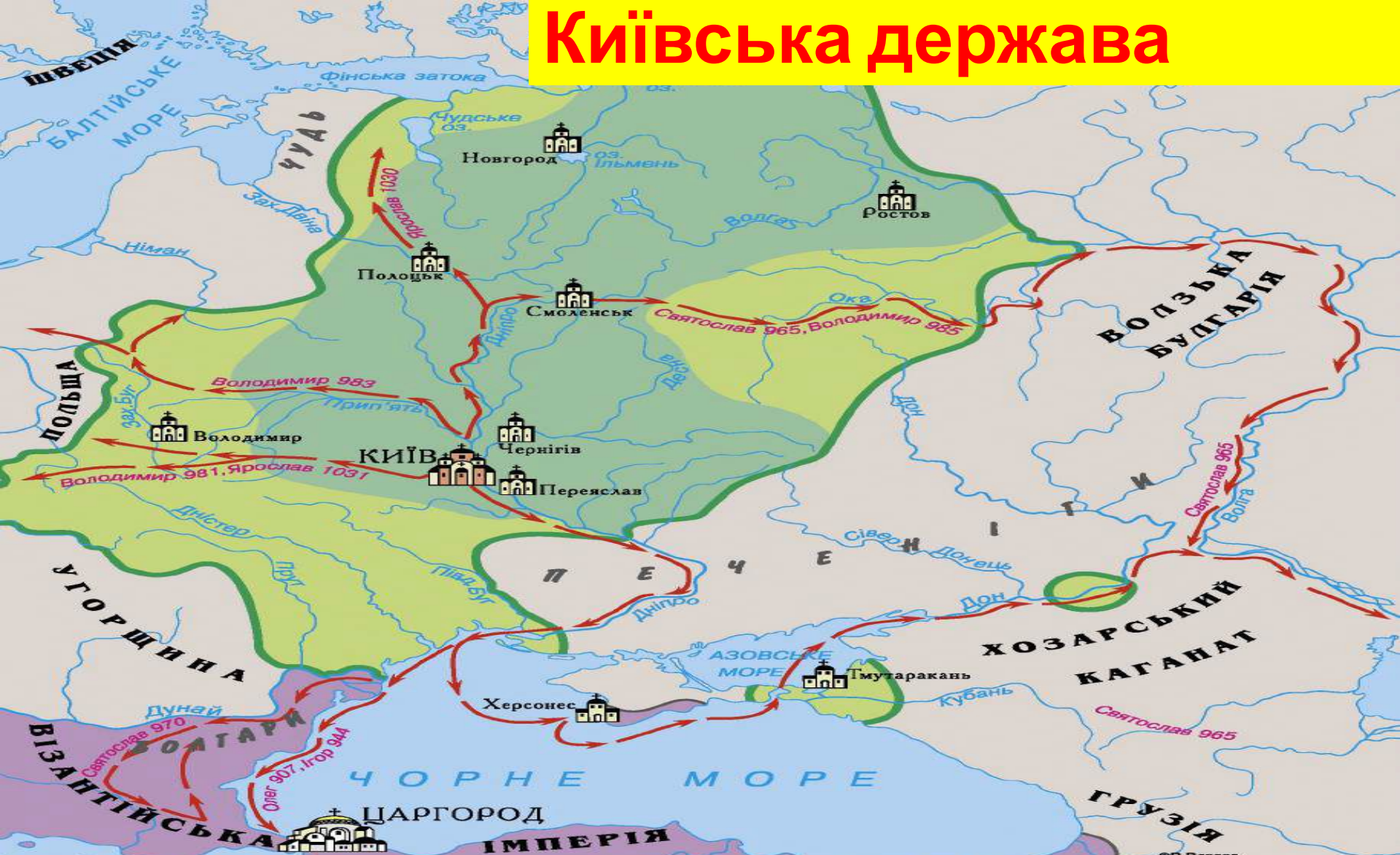
РОБОТА З ХРОНОЛОГІЧНОЮ ТАБЛИЦЕЮ ПРОТЯГОМ УРОКУ ЗАПОВНЮВАТИ ТАБЛИЦЮ

Дата	Держава	Столиця
X-XI (XII) ст..		
XIII-XV ст..		
1649 р. – 1764 рр.		
1991 р. -...		

ПЛЕМЕНА КИЇВСЬКОЇ РУСИ

Київська держава

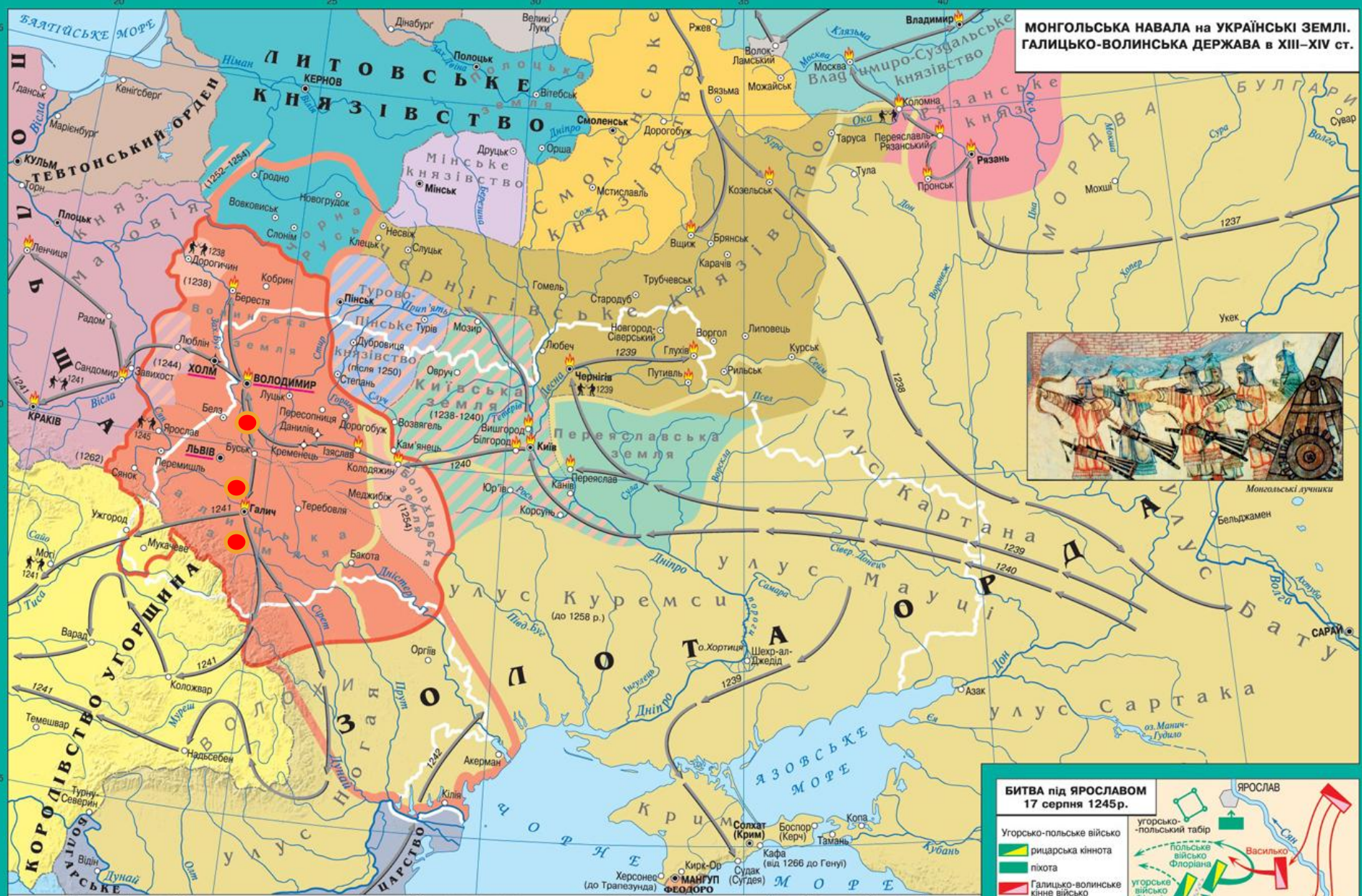

	Київська Русь наприкінці князювання Олега (912 р.)
	Кордони Київської Русі наприкінці князювання Ярослава Мудрого (1054 р.)
	Головні походи київських князів
	Візантійські володіння

120
кілометрів

Ф.В. Власов

**МОНГОЛЬСЬКА НАВАЛА НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.
ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА В XIII-XIV ст.**

Монгольські лучники

**БИТВА ПІД ЯРОСЛАВОМ
17 серпня 1245р.**

- Угорсько-польське військо
- рицарська кіннота
- піхота
- Галицько-волинське кінне військо
- Рух галицько-волинського війська до місця бою
- Атака рицарів
- Контратака галицько-волинського війська
- Втена залишків угорсько-польського війська

Походи військ хана Батия Галицько-Волинська держава Землі, втрачені Столиці Галицько-Волинської держави:

Королівство Руське (Галицько-Волинська держава)

КОРОЛІВСТВО РУСЬКЕ (ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА)

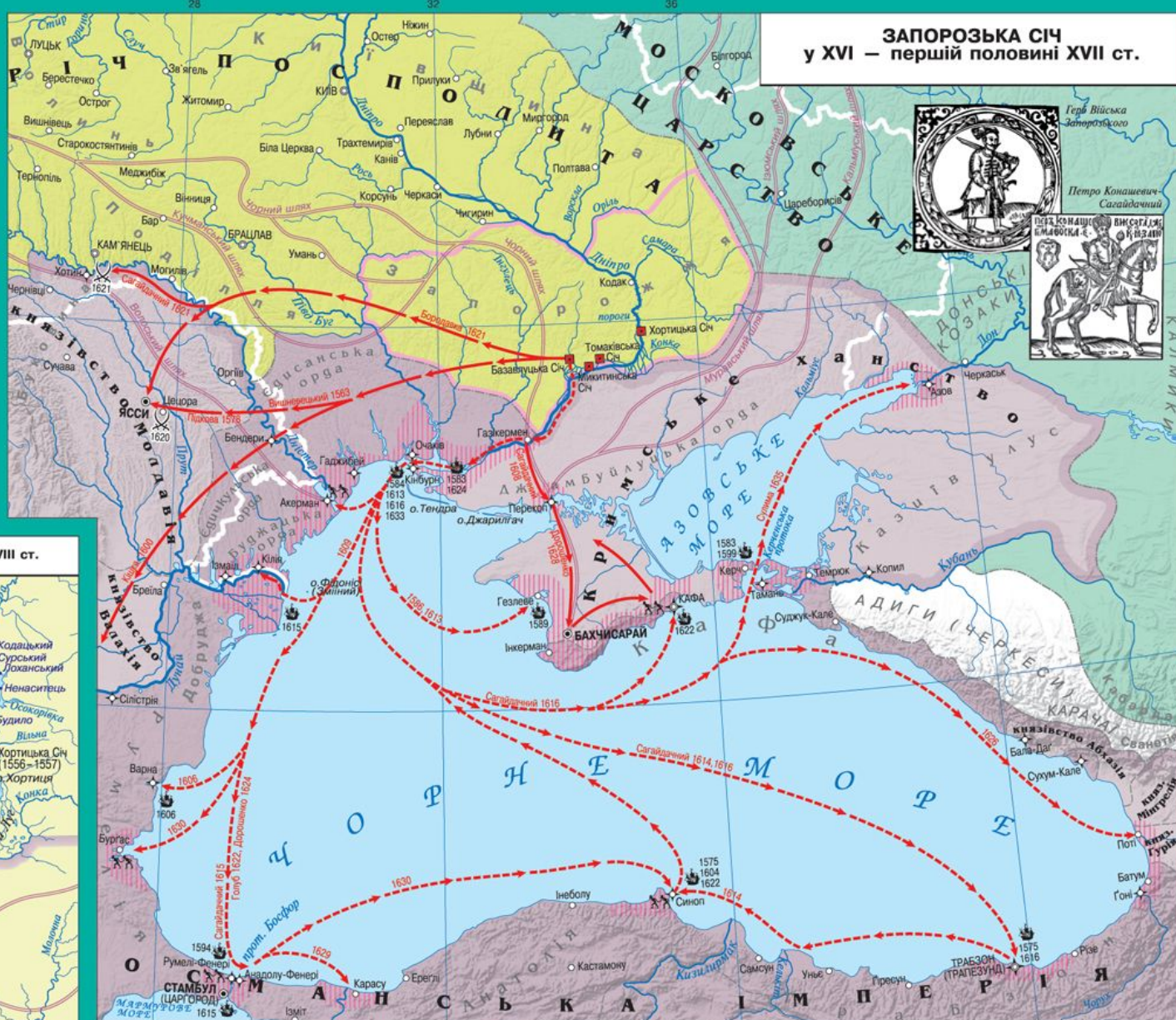

БИТВА ПІД ХОТИНОМ 2–28 вересня 1621 р.

- Атаки турків на польський і козацький табори
- Контратаки козаків
- Спроби татарської кінноти перерізати комунікації та оточити польське військо
- Відступ Османа II від польського кордону
- Прибуття козацького війська

ЗАПОРОЗЬКА СІЧ у XVI – першій половині XVII ст.

РОЗТАШУВАННЯ ЗАПОРОЗЬКИХ СІЧЕЙ у XVI – XVIII ст.

- а б Володіння Османської імперії (а) та її васалів (б)
- Територія Земель (Вольностей) Війська Запорозького Низового на початку XVII ст.
- Місяця розташування Запорозьких Січей у XVI – першій половині XVII ст.
- Напрямки і роки найважливіших морських (а) та суходолних (б) походів запорожців на турецькі володіння; прізвища визначних козацьких ватажків
- Райони, які найчастіше зазнавали нападів запорожців
- Місяця і роки найважливіших битв польських і козацьких військ з турецьким військом
- Місяця і роки морських боїв запорожців з турками

НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ПІД ПРОВІДОМ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (ПОДІЇ 1648 – 1650 рр.)

- Проголошення Б.Хмельницького гетьманом; початок Національно-визвольної війни (весна 1648 р.)
- Володіння Я. Вишневецького на Лівобережжі на початку 1648 р.
- Бахчисарайська угода про візову взаємодопомогу між козаками й татарами (лютий – березень 1648 р.)
- Дії сторін у 1648 р.:
 - козацькі війська на чолі з Б.Хмельницьким
 - татарські війська (союзники Б.Хмельницького)
 - польські війська
- Місця найважливіших перемог козацького війська
- Облога міст козаками
- Північно-західна межа території, охопленої Національно-визвольною війною
- Проголошення Б.Хмельницьким програми побудови Української козацької держави (січень 1649 р.)
- Дії сторін у 1649 р.:
 - козацькі війська на чолі з Б.Хмельницьким
 - польські війська
- Зборівський мирний договір (8 серпня 1649 р.)
- Кордони Української козацької держави за Зборівським договором
- ЧИГИРИН**
Столиця Української козацької держави

КРИНСЬКЕ ХАНСТВО

Молдавський похід Б.Хмельницького (серпень – вересень 1650 р.)

Держави, з якими Б.Хмельницький підтримував дипломатичні відносини

Володіння Османської імперії (а) та її васалів (б)

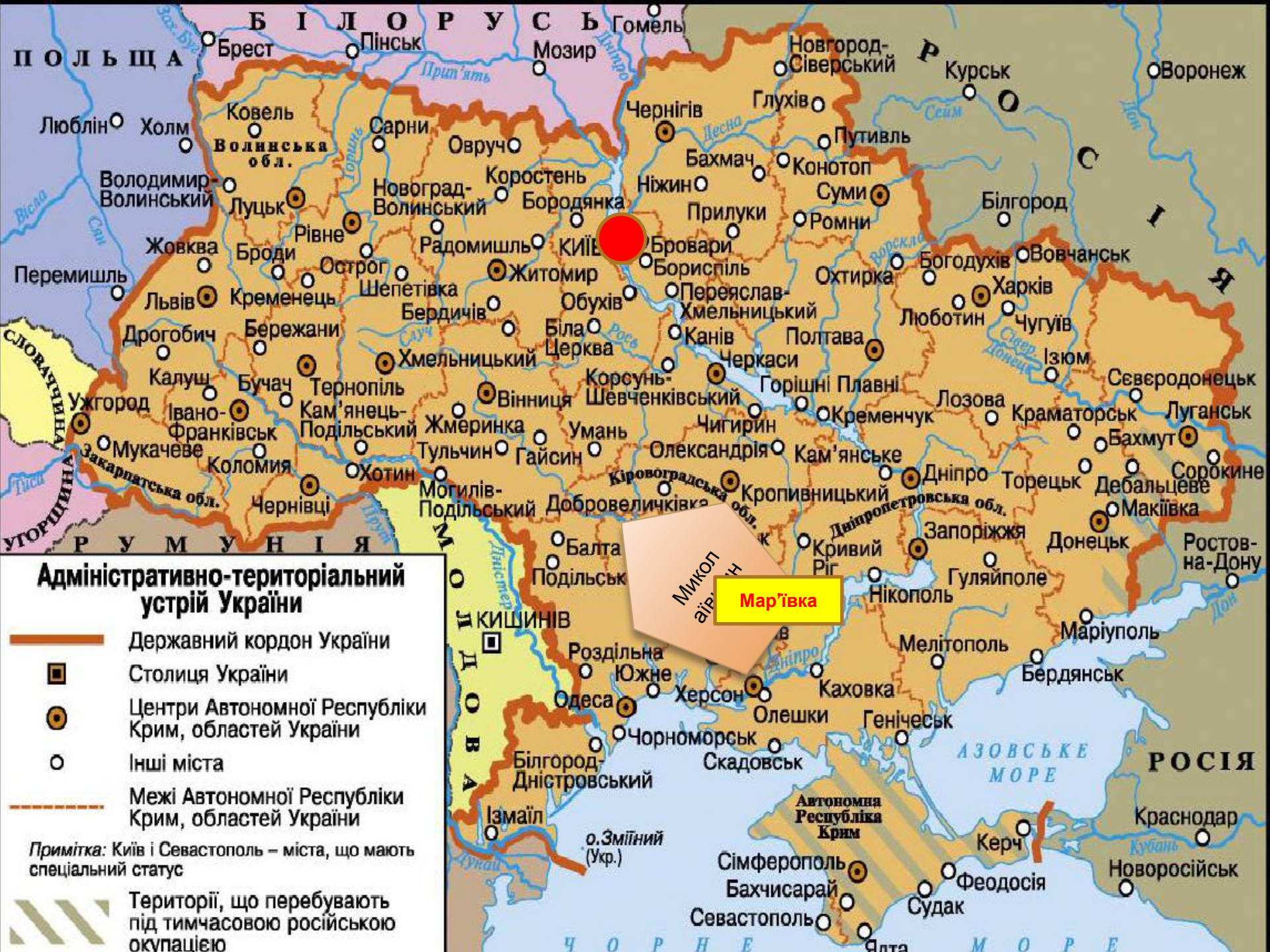
піхота кіннота наступ відступ укріплені табори гармати

УКРАЇНЦІ

ТАТАРИ

ПОЛЯКИ

Оточення та знищення військ

Адміністративно-територіальний устрій України

- Державний кордон України
- Столиця України
- Центри Автономної Республіки Крим, областей України
- Інші міста
- - - Межі Автономної Республіки Крим, областей України

Примітка: Київ і Севастополь – міста, що мають спеціальний статус

Території, що перебувають під тимчасовою російською окупацією

ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

- Яка інформація на уроці видалася вам найцікавішою? Поділіться враженнями про урок за схемою:

дізна(в/ла)ся про...
навчи(в/ла)ся...

зацікави(в/ла)ся й хочу
довідатися більше про...

РОБОТА З ХРОНОЛОГІЧНОЮ ТАБЛИЦЕЮ ЯК ВИСНОВКИ МОЖНА ЗРОБИТИ З ЦІЄЇ ТАБЛИЦІ?

Дата	Держава	Столиця
X-XI (XII) ст..	Київська Русь	Київ
XIII-XV ст..	Галицько-Волинська держава	Холм
1649 р.– 1764 рр.	Козацька держава	Чигирин
1991 р. -...	Україна	Київ

ВИСНОВКИ

- - Українські землі у різні часи входили до складу різних держав
- - Протягом середніх віків і нового часу українці мали власну державу
- - Місто Київ є найдавнішою столицею України
- - Не всі землі, де жили українці (м.Холм) входять зараз до складу сучасної Української держави